

Arealoptimalisering ved Det medisinske fakultet

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Fakultetsstyresak 88/25 – Arealoptimalisering ved Det medisinske fakultet – rapport fra arbeidsgruppe
 - [saksframlegg](#)
 - [arbeidsgruppens rapport](#)

Denne saken er en oppfølging av styresak 88/25 som ble behandlet i fakultetsstyret 3. desember 2025. Her ble rapporten fra arbeidsgruppen som utredet arealoptimalisering ved Det medisinske fakultet lagt fram for styret til orientering og drøfting. Vi vil takke for gode og konstruktive innspill fra styret. I saken ble det også informert om at styret ville få framlagt en sak i styremøtet 21. januar 2026, der det legges opp til et første vedtak med konkrete tiltak for å redusere areal samt en prosess for hvordan dette skal gjennomføres.

En forutsetning for prosessen med arealreduksjon er at forskning, undervisning og andre aktiviteter blir godt ivaretatt og gis rom for utvikling. Et annet viktig premiss vil også være å sikre et fortsatt godt student- og læringsmiljø ved fakultetet. Slik fakultetsledelsen ser det, er rapporten fra arbeidsgruppen et godt grunnlag for hvordan fakultetet kan sikre faglig kvalitet og utviklingsmuligheter gjennom en tettere samlokalisering av ansatte og forsknings- og undervisningsaktiviteter.

Forslag til arealreduksjon

Arbeidsgruppen har særlig utredet tiltakene for arealreduksjon som vurderes som mest realistiske å gjennomføre i første omgang og som samtidig er av et omfang som vil kunne gi større besparelser. Dette gjelder spesielt tiltakene som er plassert i arealinnsparingskategori 1, der arbeidsgruppen foreslo utflytting fra arealene som er angitt i tabellen nedenfor:

Bygg	Omfang	Arealreduksjon
Armauer Hansens hus	Alt areal	3020 kvm
Overlege Danielsens hus	Hele 2. etasje	794 kvm
Alrek	Hele fløy 4B, 4. etasje	90 kvm
Appendix Haraldsplass	Alt areal	160 kvm
SMU-bygget Haraldsplass	Frigjøre 5. etasje	348 kvm ¹
Vivarium	Alt areal	2498 kvm

Fakultetsledelsen støtter arbeidsgruppens vurdering om at det er hensiktsmessig å starte med tiltakene i kategori 1.

Om de enkelte arealene som foreslås avhendet

Armauer Hansens hus

Her disponerer fakultetet arealer i kjeller, 1. etasje, 2. etasje og 4. etasje. Bygget er primært et kontorbygg og rommer det meste av fakultetsadministrasjonen (inkludert REK Vest). Arealene inneholder flere møterom samt informasjonssenteret. I bygget er det også flere lesesaler og grupperom for studenter. Auditoriet i kjelleren tilhører Eiendomsavdelingen ved UiB (EIA) og blir ikke en del av fakultetets arealbesparelse. Hvis Helse Bergen overtar hele bygget, ønsker fakultetet en avtale med foretaket om fortsatt bruk av auditoriet.

Når det gjelder aktuelle erstatningsarealer for fakultetsadministrasjonen, er det tilgjengelige arealer i BB-bygget som kan være godt egnet. Den framtidige lokaliseringen av fakultetsadministrasjonen skal utredes nærmere. Dersom det blir nødvendig å benytte andre arealer i BB-bygget enn de vi disponerer i dag, vil ikke arealreduksjonen bli like stor og derav økte arealkostnader. Dette blir en del av den samlede vurderingen av hva vil være funksjonelt og sikre tilstrekkelig kvalitet. Det å ivareta et godt arbeidsmiljø er en viktig del av vurderingene.

Studentarealene vil erstattes gjennom ombygging av arealer i BB-bygget til arbeidsplasser for studenter, mens behovet for undervisningsrom ivaretas ved en ombygging av histologisaler og fysiologisaler til moderne og fleksible undervisningsrom med stor kapasitet. Dette er også rom som vil kunne brukes til arbeidsplasser for studenter utenom ordinær undervisningstid. En videreutvikling av studentenes læringsmiljø vil stå sentralt i ombyggingene som planlegges i BB-bygget.

Overlege Danielsens hus, 2. etasje

Forskningsenhet for helseundersøkelser (FHU) disponerer hele 2. etasje i bygget, men har ifølge arealrapporten potensial for arealfortetning. Det kan også være forskningsmessig gunstig at enheten lokaliseres nærmere Haukeland universitetssjukehus. Rapporten peker på muligheter for ny lokalisering i

¹ Fakultetet betaler ikke husleie for dette arealet i dag, men vil unngå framtidig husleie i fornyet leieavtale.

UiB-arealer i den tidligere sykepleierskolen i Haukelandsbakken, alternativt i laboratoriebygget eller BB-bygget dersom det kan tilbys Helse Vest-nettverk der. Lokalisering må utredes nærmere. Det er en pågående dialog med Helse Bergen om hvordan fakultetet og Helse Bergen kan samarbeide om forskningsinfrastruktur som innebærer deltagelse av pasienter og friske forsøkspersoner, og som kan påvirke behovet for areal.

Alrek (Årstadveien 17), fløy 4B, 4. etasje

I kontorfløyen 4B i Alrek er det i dag arbeidsplasser for noen av medarbeiderne tilknyttet fagområdet Allmenntilleggsmedisin. I tillegg leier også Senter for kvalitet i legevaktjenester (SKIL) arbeidsplasser der. Det vil være mulig å frigjøre denne kontorfløyen gjennom arealfortetning i bygget.

Appendix, Haraldsplass

Dette arealet består av fire små kollokvierom som sporadisk har vært benyttet til undervisning. Arealet har en uhensiktsmessig plassering og tilkomst og har i svært liten grad vært brukt de siste årene. Både arbeidsgruppen og fakultetsledelsen vurderer at Appendix kan avhendes uten at det vil få konsekvenser for undervisningsaktiviteter.

SMU-bygget, Haraldsplass

Dette er et kombinert undervisnings- og kontorbygg. UiB har arealer i 3. og 5. etasje i bygget. I 3. etasje er det auditorium og en rekke mindre grupperom – disse arealene skal videreføres. I 5. etasje er det kontorer for ansatte ved Haraldsplass som har bistilling ved K1 og K2. Her ønsker vi å frigjøre arealet i 5. etasje og samle de ansatte i kontorarealer i 3. etasje. Fakultetet betaler i dag husleie bare for én etasje i bygget, men dette kan bli endret ved inngåelse av ny leieavtale. Det er derfor viktig å frigjøre areal nå for å unngå en framtidig leiekostnad.

Vivarium (Dyreavdelingen)

Kjernefasiliteten for forsøk på dyr (Dyreavdelingen) er i dag delt mellom bygget som kalles Vivarium og 7. og 8. etasje i BB-bygget. Det skal gjennomføres en omfattende rehabilitering av Dyreavdelingen, og planleggingen av denne rehabiliteringen har foregått parallelt med arealprosessen. Det er ennå ikke fattet en endelig beslutning på hvor Dyreavdelingens lokaler skal være i fremtiden, og en eventuell utflytting fra Vivarium blir derfor ikke en del av vedtaket i saken i dette møtet.

Økonomiske og faglige vurderinger

Faglige og organisatoriske forhold

En tettere samlokalisering av ansatte og studenter er ikke bare et grep for å redusere arealbruk, men også et viktig virkemiddel for å styrke faglig samarbeid og utvikle mer levende og attraktive læringsmiljøer. Fortetning gir bedre grunnlag for tverrfaglig samhandling, økt tilgjengelighet mellom fagmiljø og studenter, samt mer effektiv bruk av moderne undervisnings- og arbeidsarealer. Oppgraderte lokaler vil bidra til et mer tidsriktig og inkluderende læringsmiljø, som legger til rette for varierte undervisningsformer og økt studentaktivitet.

Samtidig vil endringene berøre mange ansatte og studenter. Det er derfor avgjørende at den videre prosessen er godt forankret hos de som blir berørt, og at prosessen gir forutsigbarhet og gjennomføres i tråd med UiBs avtaleverk og gjeldende regler for medvirkning. Arbeidsmiljø, HMS og psykososiale forhold vil være sentrale hensyn i det videre arbeidet.

Økonomi

Det må påregnes kostnader knyttet til utredningsarbeid- og organisasjonsutviklingsarbeid, ombygging av erstatningsarealer og midlertidige løsninger i overgangsperioder. Disse kostnadene må ses i et langsiktig perspektiv, der redusert husleie gir varig økonomisk effekt.

Fakultetsledelsen vil i løpet av våren komme tilbake til styret med en sak om de økonomiske følgene av de ulike tiltakene.

Om tiltak i de øvrige arealinnsparingskategoriene

Arbeidsgruppen har også pekt på andre mulige tiltak for arealinnsparing – i rapporten plassert i kategori 2, 3 og 4.

I kategori 2 finner vi arealer i Helse Bergen-bygg der UiB har disposisjonsrett eller faktureres (internhusleie). Her er det lagt fram flere forslag til en rekke mindre arealinnsparinger. Fakultetsledelsen og instituttene må fortsette dialogen med Helse Bergen om disse arealene.

Kategori 3 består av arealer i UiB-bygg der arealreduksjon etter arbeidsgruppens vurdering vil kunne være mer krevende. I møtet 3. desember 2025 ba styret om at mulig avhending av arealer i kategori 3 utredes nærmere, spesielt lokalene i Overlege Danielsens hus og i BB-bygget.

Kategori 4 er sykehusarealer som UiB har disposisjonsrett over eller faktureres for (i likhet med kategori 2), men der frigjøring av arealer og flytting til annet bygg kan være utfordrende for grupper som er tett integrert med sykehusaktiviteten. Arealene i kategori 4 må også ses i sammenheng med de pågående arealprosessene for kategori 2. Det foreslås derfor ingen endringer knyttet til arealene i kategori 4 i denne styresaken.

Videre prosess

Planleggings- og gjennomføringsgrupper, utflytting fra Armauer Hansens hus

For å sikre god forankring, reell medvirkning og en forsvarlig gjennomføring av flyttingen fra Armauer Hansens hus til nye arealer, ønsker fakultetsledelsen å etablere to prosjektgrupper. Den ene gruppen skal ha ansvar for flytting av arbeidsplasser i fakultetsadministrasjonen, mens den andre skal ha ansvar for flytteprosessen for studentene.

Prosjektgruppen med ansvar for flytting av arbeidsplasser skal ha representasjon fra:

- vernetjenesten
- fagforeningene
- berørte brukere fra hver seksjon

Fakultetsledelsen oppnevner gruppen og fastsetter mandat, sammensetning og rapporteringsform. Gruppen skal blant annet:

- planlegge flytteprosessen i detalj
- bidra til gode løsninger for arbeidsmiljø, HMS og funksjonalitet
- sikre løpende dialog og informasjonsflyt til berørte brukere
- gi råd til fakultetsledelsen om rekkefølge, tempo og praktisk gjennomføring

Prosjektgruppen med ansvar for flytteprosessen for studenter skal ha representasjon fra:

- vernetjenesten
- Medisinsk studentutvalg
- Enhet for læring
- visedekan for utdanning
- Eiendomsavdelingen

Fakultetsledelsen oppnevner gruppen og fastsetter mandat, sammensetning og rapporteringsform. Gruppen skal blant annet:

- planlegge flytteprosessen i detalj
- bidra til gode løsninger for læringsmiljø og universell utforming
- sikre løpende dialog og informasjonsflyt til berørte brukere
- gi råd til fakultetsledelsen om rekkefølge, tempo og praktisk gjennomføring

Planleggings- og gjennomføringsgrupper, øvrige arealer

Det skal også etableres nødvendige grupper for avhending av arealene i Overlege Danielsens hus, Alrek, Appendix og SMU-bygget. Miljøer som berøres direkte, må være representert i gruppene.

Videre oppfølging

Dersom fakultetsstyret slutter seg til forslaget, vil fakultetsledelsen:

- starte detaljert planlegging av flytting og ombygging
- gjennomføre nødvendig medvirkning og dialog gjennom de etablerte prosjektene
- lage en framdriftsplan for flytteprosessene

Saken vil bli behandlet i Informasjons- og drøftingsutvalget (IDU) i tråd med gjeldende avtaler.

Eventuelle større avklaringer eller behov for justeringer vil bli lagt fram for fakultetsstyret i egne saker.

Kommentarer fra ledelsen

Arealinnsparingskategori 1 gir fakultetet mulighet til å ta et viktig første skritt i arbeidet med å redusere kostnader og sikre en mer bærekraftig økonomi, samtidig som kjernevirksomheten ivaretas.

Tiltakene innebærer endring, men vurderes som gjennomførbare og hensiktsmessige innenfor de rammene fakultetet står i. Fakultetsledelsen anbefaler derfor at styret vedtar å gå videre med disse tiltakene som første fase i arbeidet med arealoptimalisering.

Det medisinske fakultet står i en situasjon der vi må tilpasse oss strammere økonomiske rammer og et økende behov for mer effektiv og bærekraftig bruk av våre arealer. Arealbesparelse med påfølgende flytteprosesser er derfor at nødvendig grep for å sikre fakultetets langsiktige handlingsrom og økonomiske bærekraft. Dette er ikke et valg vi tar lett på – men et ansvar vi må ta.

Samtidig er det helt avgjørende for fakultetsledelsen at denne prosessen gjennomføres med fullt fokus på våre ansatte, våre studenter og våre kjerneoppgaver innen forskning, undervisning og formidling. Vi skal sikre gode arbeidsforhold, et godt læringsmiljø og rom for faglig utvikling også i fremtidens fakultet.

Endringene skal gjennomføres på en måte som er ryddig, forutsigbar og i tråd med prinsippene for medvirkning.

Vi er samtidig åpne om at en flytteprosess og alt det medfører vil kunne oppleves som krevende for mange. Dette tar vi på alvor. Derfor skal prosessen preges av åpen dialog, god informasjon og reell involvering.

Forslag til vedtak

- 1) Fakultetsstyret vedtar at Det medisinske fakultet starter prosessen som skal resultere i at fakultetet sier fra seg disse arealene:
 - Armauer Hansens hus (i sin helhet)
 - Overlege Danielsens hus (2. etasje)
 - Alrek (Årstadveien 17, fløy 4B i 4. etasje)
 - Appendix, Haraldsplass (i sin helhet)
 - SMU-bygget, Haraldsplass (5. etasje)
- 2) Dekanen får fullmakt til å sette ned to prosjektgrupper for flyttingen av henholdsvis arbeidsplasser og studentarbeidsplasser fra Armauer Hansens hus.
- 3) Dekanen får fullmakt til å nedsette nødvendige grupper for avhending av arealene i Overlege Danielsens hus, Alrek og Appendix og SMU-bygget. Miljøer som berøres direkte, må være representert i gruppene.
- 4) Fakultetsstyret ber om at det nedsettes en arbeidsgruppe som skal utrede muligheter for ytterligere arealbesparelser for kategori 3. Forslag til mandat og sammensetning av arbeidsgruppe legges fram for fakultetsstyret i møtet 25. mars 2025.

Marit Bakke
dekan

Synnøve Myhre
fakultetsdirektør

14.01.2026/Ørjan Leren